

TAKK FOR MATEN-TALE VED ENTREPRENØRENES LANDSSAMMENSLUTNINGS
75-ÅRS JUBILEUMSMIDDAG 31. MAI 1985.

Det kunne være fristende å begynne med en forsiktig omskrivning av Petter Dass: "Vær hilset I Norges bebyggende Mænd." Og jeg er ganske overbevist om at Petter Dass i sin høye bolig nok tilgir denne lille omskrivningen, for selv om entreprenørene som yrkesgruppe var ukjent i 1670-årene, er det vel kanpt noen gruppe som bedre fortjener betegnelsen "bebyggende Mænd" - og kvinner - enn nettopp entreprenørene.

André Bjerke skriver et sted om

"et verk som menneskekrefter gjennomstrømmer,
et håndfast verk av virkeliggjorte drømmer"

Også dette er ord som kan brukes på resultatene av entreprenørenes arbeide. Det er entreprenørene som skal virkeliggjøre de drømmer og ideer som bygherrer, arkitekter og ingeniører har for det enkelte prosjekt. Det er de som skal sørge for at ideer og tegninger kan omdannes til "håndfaste verk" av varig verdi for samfunnet. Og over hele landet - og på nær sagt alle samfunnets områder - ser vi resultatet av entreprenørenes arbeide. Det er ingen overdrivelse å si at entreprenørene er en av de yrkesgrupper som har den aller største innflytelse på den enkeltes nærmiljø.

I våre dager er imidlertid "entreprenør" ikke lenger noe helt entydig begrep. Stadig oftere møter vi betegnelsen entreprenør brukt for å karakterisere representantene for den dynamiske ånd i næringslivet - med pågangsmot og vilje til å satse - altså det vi med et gammelt godt norsk ord tidligere kalte "Gründere". Nå er det kanskje ikke så rart at vi har fått en slik utvidelse av begrepet, selv om den egentlige årsak vel bare er den enkle at man nokså direkte har overført ordets engelske betydning til norsk. Men det er samtidig et gledelig faktum at de egentlige entreprenører - om jeg kan bruke et slikt uttrykk - i dag fremstår i begge betydninger; både som "bebyggende Mænd" og som typiske representanter for den positive vilje til omstilling, omstrukturering, teknologisk utvikling og satsing som kjennetegner "entreprenører" i den utvidede betydning.

Bygg- og anleggsbransjen er i kanskje enda høyere grad enn andre næringer avhengig av den generelle konjunkturutvikling i samfunnet. Og vi er alle klar over at byggeindustrien har noen vanskelige år bak seg. Det er umulig å gjennomgå en internasjonal nedgangskonjunktur uten slike vanskeligheter, når et land på forhånd har skaffet seg et inflasjonsproblem som må løses samtidig med at nedgangstidene melder seg. Enhver ny inflasjonsbølge vil føre til nye nedgangsproblemer etterpå. Men det er bemerkelsesverdig at de midlertidige vanskeligheter i de senere år ble oppfattet som en ekstra utfordring til effektivisering og teknologisk utvikling, slik at byggeindustrien i dag står enda bedre rustet enn før til å utnytte bedre konjunkturer.

Jeg har registrert med glede at det i dag er adskillig optimisme i hele bygg- og anleggsnæringen. Etter min mening er det adskillig grunn til denne optimismen.

I Langtidsprogrammet har Regjeringen lagt opp til en bredt anlagt strategi for å styrke produksjon, kompetanse, produktutvikling og alt det som kan sammenfattes i begrepet "foretaksklima". Vi vil satse på fortsatt aktiv konkurransepolitikk, en skattepolitikk som bidrar til å styrke bedriftenes lønnsomhet og kapitalsituasjon, og øket internasjonalisering. Dette er en politikk som gir norsk næringsliv generelt, - og derved også byggeindustrien - bedre arbeidsvilkår.

Jeg vil også gjerne nevne at beregningene i Langtidsprogrammet viser oppgang i bruttoprodukt, og en viss økning i sysselsettingen, i bygg- og anleggsnæringen i den kommende perioden. Jeg er overbevist om at entreprenørene vil vite å utnytte de muligheter som ligger her, i sitt videre arbeide for å bygge landet.

La meg også nevne at Staten er innstilt på et fortsatt godt samarbeide med entreprenørbedriftene også som byggherre. Regjeringen arbeider videre med å styrke konkurranseelementet og en anbudspraksis som gradvis åpner for større privat deltagelse i anleggsvirksomhet for offentlig regning. Mot de ortodokse krefter som mobiliseres mot slike forandringer i gamle vaner er sterke, og må nedkjempes gradvis.

Vi håper også at det i årene som kommer skal være mulig å øke investeringene i vannkraftutbygging. Som kjent er det på dette område adskillige vanskeligheter som må overvinnes før utbyggingsplaner kan realiseres. Det er for mange som er i stand til både å kreve mer kraft og gå mot nødvendige prosjekter samtidig, og som vil gi andre ansvaret for problemer som de selv lykkes med å skape. Men også her vil opplysningsvirksomhet fra "bebyggende Mænd" kunne gjøre nytte.

Jeg vil våge den påstand at norske entreprenørbedrifter generelt sett er preget av meget høy kvalitet på det arbeide som utføres. En tilsvarende høy kvalitet preger også det arbeide som skjer i regi av Entreprenørenes Landssammenslutning. Vi vet at de henvendelser som kommer fra denne organisasjonen alltid er meget godt og saklig underbygget.

Nå er det vel neppe Entreprenørenes Landssammenslutnings sekretariat som har laget maten vi har hatt glede av å nyte her i kveld, men de har sikkert hatt et helt avgjørende ord med i laget når det gjelder valget av meny. På vegne av gjestene vil jeg få lov til å uttrykke stor anerkjennelse for kvalitet også på dette område. Jeg vil faktisk be om at vertskapet gjør som en engelsk vert som med stor overraskelse hørte en takk-for-maten tale for første gang: Han svarte: "I shall inform the kitchen about your opinion".

Takk for mat! Takk for utmerket innsats i 75 år og til lykke med arbeidet i de neste 75, - minst!